



RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Warszawa, dnia 4 stycznia 2006 r.

RPO-521871-IV/06/ST

00-090 Warszawa Tel. centr. 022551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 022827 64 53

Pan Zbigniew Ziobro

Minister Sprawiedliwości

Postanowieniem z dnia 19 października 2005 r. (sygn. akt V CO 16/05) Sąd Najwyższy odrzucił skargę Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Usługowego „POLPURE” sp. z o. o. w Świdnicy o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem tego Sądu z dnia 10 czerwca 1999 r. (sygn. akt III CKN 378/99) oddalającym kasację od postanowienia sądu apelacyjnego, na podstawie którego odrzucono apelację powoda z powodu jej nieopłacenia. Z uzasadnienia postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2005 r. wynika, iż bezpośrednią przyczyną zgłoszenia przez powoda żądania wznowienia postępowania był wydany w jego sprawie w dniu 26 lipca 2005 r. wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. We wspomnianym wyroku Trybunał uznał, że Państwo Polskie naruszyło art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności przez to, iż wymagane opłaty sądowe od apelacji stworzyły niewspółmierne ograniczenia w rozpoznaniu tego środka zaskarżenia.

Odrzucając skargę o wznowienie Sąd Najwyższy uznał, iż wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka stwierdzający naruszenie chronionych Konwencją praw

skarżącego nie stanowi ustawowej podstawy do wznowienia postępowania. Omawiane postanowienie Sądu Najwyższego stawia na porządku dziennym problem realizacji przez Polskę zaleceń Rec (2000)2 Komitetu Ministrów Rady Europy z dnia 19 stycznia 2000 r. w sprawie ponownego rozpatrywania lub wznowiania pewnych spraw na poziomie krajowym na skutek wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Wskazane zalecenia zachęcają państwa członkowskie m. in. do zbadania swoich krajowych systemów prawnych w celu zapewnienia, iż istnieją odpowiednie możliwości ponownego rozpatrzenia sprawy, łącznie ze wznowieniem postępowania, w przypadkach, w których Europejski Trybunał stwierdził naruszenie Konwencji. W szczególności chodzi o sytuacje, gdy pokrzywdzona strona w dalszym ciągu odczuwa bardzo poważne negatywne konsekwencje, wynikające z rezultatu spornej decyzji krajowej, które nie zostały wystarczająco naprawione poprzez słuszne zadośćuczynienie i nie mogą zostać skorygowane, za wyjątkiem ponownego rozpatrzenia lub wznowienia sprawy.

Na gruncie postępowań karnych wymione zalecenia Komitetu Ministrów Rady Europy realizuje art. 540 § 3 k. p. k. Przewiduje on, że postępowanie karne wznowia się na korzyść oskarżonego, gdy potrzeba taka wynika z rozstrzygnięcia organu międzynarodowego działającego na mocy umowy międzynarodowej ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską. Na gruncie postępowań cywilnych brak jest natomiast analogicznego rozwiązania, o czym świadczy dobitnie powołane na wstępie postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2005 r.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147) zwracam się do Pana Ministra o podjęcie działań legislacyjnych w celu zapewnienia w ramach procedury cywilnej realizacji omawianych zaleceń. Będę wdzięczny za informację o stanowisku Pana Ministra zajęтым w tej sprawie.

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich
/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich